

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 12. oktoober 2022
(OR. en)

13467/22

AGRI 529
AGRIFIN 117
AGRIORG 107

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Turgude olukord, eelkõige pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse – Teave komisjonilt ja liikmesriikidelt – Arvamuste vahetus

Pidades silmas nõukogu 17.–18. oktoobri 2022. aasta istungit (põllumajandus ja kalandus), edastatakse delegatsioonidele käesoleva dokumendi lisas eesistujariigi märkus ülalnimetatud teemal.

Põllumajandusturgude olukord, eelkõige pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse

Euroopa põllumajandustootjad seisavad sel aastal silmitsi paljude keeruliste probleemidega. Ukraina sõjal on sügavad ja mõõtmatud meist sõltumatud tagajärjed. Sõda on kestnud mitu kuud ja see mõjutab endiselt olukorda põllumajandusturgudel. Põllumajandussektori finantsraskused on muutumas paljudele tootjatele üle jõu käivaks. Euroopa tasandil on võetud meetmeid, et leevendada Ukraina sõja mõju tarneahelate katkemise ja kõrgete hindade kontekstis. EL on muu hulgas eraldanud (ühise turukorralduse määruse alusel) 500 miljonit eurot erakorralist kohandamistoetust kõige enam mõjutatud sektoritele, võttes samal ajal kasutusele riigiabi ajutise kriisiraamistiku.

Paljusid ELi liikmesriike on sel aastal eri aegadel tabanud ka põud, millel on olnud ja on jätkuvalt negatiivne mõju põllumajandustootmisele. Seoses eelseisva talvehooajaga on äärmiselt oluline ja pakiline tagada sügiskülvi tegemine, kaasa arvatud väetiste laotamine ja taimekaitsevahendite pealekandmine. On vaja tagada energiavarustus, et saaks kindlustada pideva tootmise ka energiamahukates tööstusharudes.

Praegu on põllumajandussektoris oluline murekoht taskukohaste väetistega varustamine. Väetamise piiramine kallite või kättesaamatute väetiste tõttu vähendab tootlikkust ja võib järk-järgult hakata ohustama ELi toidualast sõltumatust. Kuid praegune olukord ei mõjuta negatiivselt mitte ainult põllumajandustootjaid, vaid ka ELi väetisetootjaid. Olukorra edasine halvenemine võib kaasa tuua mõne ELi väetisetootja tootmise vähenemise või lõpetamise, sealhulgas negatiivse mõju põllumajandustootmisele.

Kahtlused ja ebakindlus iseloomustavad ka Euroopa loomakasvatussaaduste turu praegust väljavaadet. Loomakasvatustoodangu seisukohast võib kõige tõsisemaks pidada tootmissisendite ebaproportsionaalset hinnatõusu ja selle hinnatõusu kajastamata jätmist põllumajanduslike toorainete hinnas. Loomakasvatussaaduste sektorit mõjutavad aga ka muud tegurid, sealhulgas juba nimetatutele lisaks taudiolukord, kus ELi sealiha- ja kodulinnulihaturgu mõjutavad sigade Aafrika katk ja eelkõige linnugripp. Komisjoni teabe põhjal väheneb tootmine peaaegu kõigis loomakasvatussektorites, mis võib negatiivselt mõjutada ELi omavarustatust. Olukord halveneb veelgi, kui saabuvad sügis- ja talvehooaeg, mis on tavaliselt suure energiakasutusega perioodid ja toovad eeldatavasti kaasa ka segasööda hinnatõusu.

Pidades silmas põllumajandusturgude praeguseid arengusuundumusi ja vajadust hinnata võimalikke edasisi samme, teeb eesistujariik Tšehhi ettepaneku keskenduda arutelus kahele alljärgnevale küsimusele.

1. Millised on liikmesriikide kogemused ja edasised ootused seoses seniste, pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse tekkinud kriisi mõju leevendamiseks võetud meetmetega, eelkõige ühise turukorralduse määruisel põhineva erakorralise kohandamistoetuse või riigiabi ajutise kriisiraamistiku kasutuselevõtmisega?
2. Kuidas liikmesriigid hindavad põllumajanduslike sisendite, eelkõige väetiste hinna järsu tõusu mõju ning millised meetmed oleksid liikmesriikide hinnangul selle olukorra lahendamiseks asjakohased, võttes eelkõige arvesse nende ja nende tootmissisendite kättesaadavust?
